

รายงานผลการดำเนินงานลดภาระงานครูของสถานศึกษา
ด้วยนวัตกรรม และ/หรือ เทคโนโลยีดิจิทัล
ในการบูรณาการการทำงานเพื่อปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็น หรือซ้ำซ้อน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

โรงเรียน...บ้านธรรมเจริญ.....สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....ประถมศึกษาชุมพร เขต 1.....

ชื่อผลงาน..การบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยนวัตกรรม "TJR Model" บูรณาการดิจิทัลเพื่อลดภาระงานครูและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ความยั่งยืน

หลักการและเหตุผล

กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดนโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) ในการ "ปรับ ลด ปลดล็อก" ภาระงานครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ครูสามารถกลับไปปฏิบัติหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยมุ่งลดภาระงานที่ไม่จำเป็น งานเอกสารที่ซ้ำซ้อน และงานด้านธุรการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา

โรงเรียนบ้านธรรมเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เป็นสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีบุคลากรจำกัด ครูแต่ละคนต้องรับผิดชอบงานหลายด้านควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้เกิดภาระงานด้านเอกสาร การจัดเก็บข้อมูล การรายงานผลการดำเนินงาน และการประเมินโครงการต่าง ๆ ที่มีความซ้ำซ้อน โดยข้อมูลชุดเดียวกันต้องนำไปใช้รายงานหลายระบบ ทำให้ครูใช้เวลาในการจัดทำเอกสารจำนวนมาก ส่งผลต่อเวลาในการเตรียมการสอน การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหา โรงเรียนพบว่าการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบเอกสารกระดาษและการรายงานแบบแยกส่วนในแต่ละงาน ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน ขาดการเชื่อมโยงข้อมูล และยากต่อการสืบค้นข้อมูลย้อนหลัง ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลในยุคปัจจุบัน ทำให้สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาระบบราชการดิจิทัล

โรงเรียนบ้านธรรมเจริญจึงได้พัฒนาและขับเคลื่อนนวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษา "TJR Model" ซึ่งประกอบด้วย T : Technology-Integrated (การบูรณาการเทคโนโลยี), J : Joint-Process (กระบวนการทำงานร่วมกัน) และ R : Result-Oriented (การมุ่งสู่ผลลัพธ์) โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบฐานข้อมูลออนไลน์มาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา เชื่อมโยงข้อมูลทุกฝ่ายงานเข้าสู่ฐานข้อมูลกลาง ลดการจัดเก็บข้อมูลซ้ำซ้อน และพัฒนาระบบการรายงานแบบ "กรอกข้อมูลครั้งเดียว ใช้ประโยชน์ได้หลายงาน" (Single Input, Multiple Outputs)

นอกจากนี้ โรงเรียนยังได้นำเครื่องมือดิจิทัลและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้สนับสนุนการจัดทำเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดเก็บสารสนเทศ และการสื่อสารภายในองค์กร ทำให้การดำเนินงานมีความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และสามารถลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็นได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้ครูมีเวลาในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น ผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

การดำเนินงานตามนวัตกรรม "TJR Model" จึงเป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ลดภาระงานครูด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และสร้างระบบการทำงานที่คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดความยั่งยืน อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านธรรมเจริญอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการสถานศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลในการลดขั้นตอนงานเอกสารที่ไม่จำเป็น
2. เพื่อลดภาระงานด้านการรายงานข้อมูลที่ซ้ำซ้อนของครู โดยใช้ระบบสารสนเทศบูรณาการงานทุกฝ่ายเข้าด้วยกัน
3. เพื่อปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาให้มีความกระชับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และลดภาระของครูผู้ปฏิบัติงาน

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ:

- ลดจำนวนเอกสารการรายงานในรูปแบบกระดาษลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของรายงานทั้งหมด
- ร้อยละ 100 ของครูในโรงเรียนบ้านธรรมเจริญ สามารถใช้งานระบบดิจิทัลพื้นฐานที่โรงเรียนกำหนดได้

เชิงคุณภาพ:

- ครูมีเวลาในการเตรียมการจัดการเรียนการสอนและดูแลนักเรียนเพิ่มมากขึ้น
- ระบบบริหารจัดการข้อมูลของโรงเรียนมีความเป็นเอกภาพและสืบค้นได้ง่ายผ่านระบบ Cloud

วิธีการดำเนินงาน

โรงเรียนบ้านธรรมเจริญดำเนินการลดภาระงานครูด้วยนวัตกรรม “TJR Model” (T : Technology-Integrated, J : Joint-Process, R : Result-Oriented) โดยใช้กระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) ร่วมกับการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อพัฒนาระบบการทำงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อนของงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ดังนี้

1. ขั้นวางแผน (Plan)

1.1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ

- สสำรวจภาระงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา
- วิเคราะห์งานเอกสาร งานรายงาน และข้อมูลที่มีความซ้ำซ้อน
- ศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของโรงเรียน

1.2 กำหนดแนวทางการดำเนินงาน

- ประชุมคณะครูและบุคลากรเพื่อกำหนดเป้าหมายร่วมกัน
- ออกแบบนวัตกรรม “TJR Model” ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน
- วางแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางและเครื่องมือดิจิทัลที่ใช้ในการบริหารจัดการ

1.3 แต่งตั้งคณะทำงาน

- กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ครู และบุคลากร
- จัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิทินการดำเนินงาน

2. ขั้นดำเนินการ (Do)

2.1 T : Technology-Integrated (การบูรณาการเทคโนโลยี)

- พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางของโรงเรียนผ่านระบบ Cloud
- นำ Google Workspace, Google Drive, Google Forms, Google Sheets และ AI มาช่วยในการจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำรายงาน
- ปรับเปลี่ยนการดำเนินงานจากระบบเอกสารกระดาษเป็นระบบดิจิทัล (Paperless Office)

2.2 J : Joint-Process (กระบวนการทำงานร่วมกัน)

- เชื่อมโยงข้อมูลของทุกฝ่ายงาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป เข้าสู่ฐานข้อมูลกลาง

- พัฒนาระบบ “กรอกข้อมูลครั้งเดียว ใช้ได้หลายงาน” (Single Input, Multiple Outputs)
- ส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วมของครู บุคลากร ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่าย

2.3 พัฒนาศักยภาพบุคลากร

- จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและ AI
- ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- นิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check)

3.1 ติดตามผลการดำเนินงาน

- ตรวจสอบการใช้งานระบบฐานข้อมูลกลาง
- ประเมินความถูกต้อง ครบถ้วน และความเป็นปัจจุบันของข้อมูล

3.2 ประเมินผลการลดภาระงานครู

- เปรียบเทียบจำนวนเอกสารก่อนและหลังการดำเนินงาน
- เปรียบเทียบระยะเวลาในการจัดทำรายงาน
- สสำรวจความพึงพอใจของครูและบุคลากรต่อระบบที่พัฒนาขึ้น

3.3 สรุปและวิเคราะห์ผล

- รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน
- วิเคราะห์จุดเด่น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

4. ขั้นปรับปรุงและพัฒนา (Act)

4.1 ปรับปรุงระบบตามผลการประเมิน

- พัฒนารูปแบบรายงานอัตโนมัติ (Auto Report)
- ปรับปรุงฐานข้อมูลให้รองรับการใช้งานที่สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น

4.2 ขยายผลและสร้างความยั่งยืน

- ขยายการใช้งานสู่ทุกกลุ่มงานภายในโรงเรียน
- จัดทำคู่มือการใช้งานระบบดิจิทัลของโรงเรียน
- ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรแห่งการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ

ผลจากการดำเนินงานตามวงจร PDCA ภายใต้นวัตกรรม “TJR Model” ทำให้โรงเรียนสามารถลดภาระงานเอกสารของครู ลดความซ้ำซ้อนในการรายงานข้อมูล เพิ่มความรวดเร็วในการสืบค้นสารสนเทศ และส่งผลให้ครูมีเวลาในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างยั่งยืน

รูปแบบ แนวคิด วิธีการ กระบวนการที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

โรงเรียนบ้านธรรมเจริญได้พัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษา “TJR Model” เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการลดภาระงานครูและยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการบูรณาการข้อมูล การทำงานร่วมกัน และการมุ่งสู่ผลลัพธ์ที่เกิดกับครูและผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

TJR Model ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

T : Technology-Integrated (การบูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล)

โรงเรียนนำเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ การจัดเก็บเอกสาร การจัดทำรายงาน และการสื่อสารภายในองค์กร ผ่านระบบ Cloud Computing และเครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ เช่น Google Workspace, Google Drive, Google Forms, Google Sheets และ AI Assistant ทำให้สามารถลดการใช้เอกสารกระดาษ ลดขั้นตอนการทำงาน และเพิ่มความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล

J : Joint-Process (การบูรณาการกระบวนการทำงานร่วมกัน)

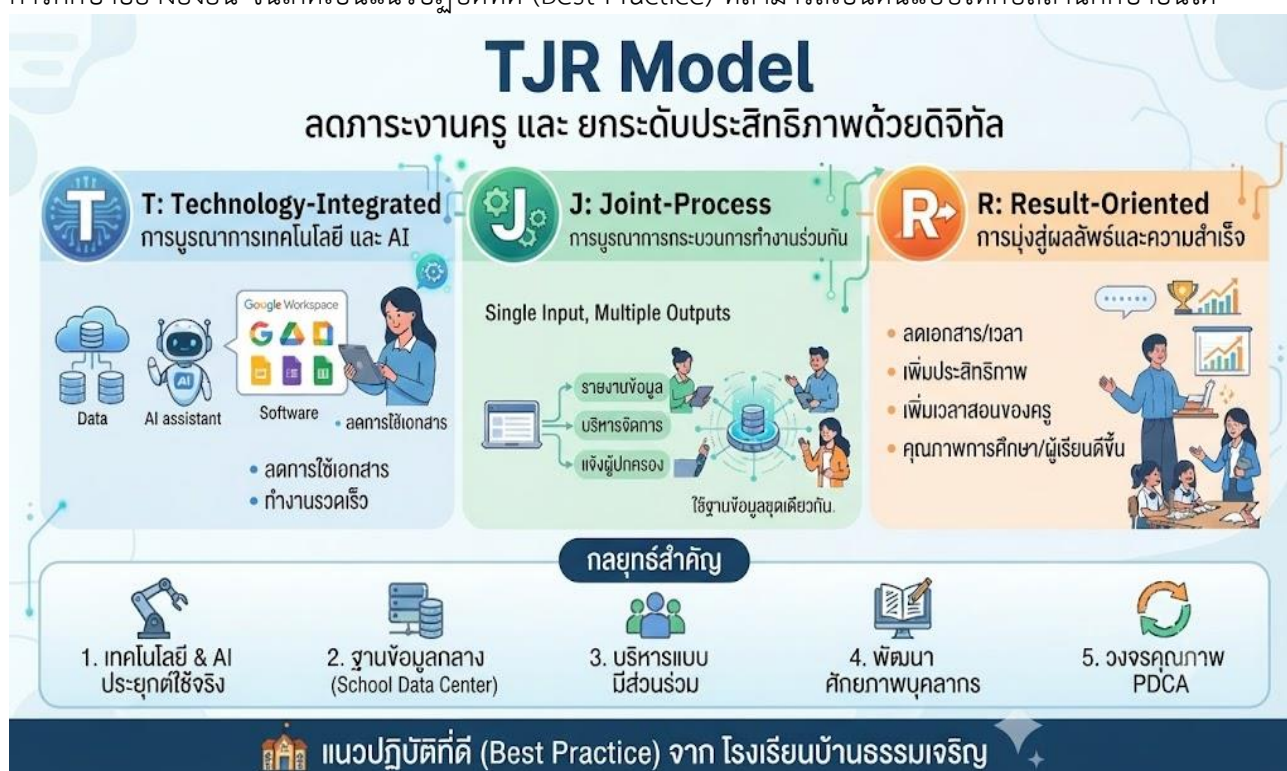
เป็นการเชื่อมโยงการทำงานของทุกฝ่ายในโรงเรียนให้ฐานข้อมูลชุดเดียวกัน โดยใช้หลัก “กรอกข้อมูลครั้งเดียว ใช้ประโยชน์ได้หลายงาน” (Single Input, Multiple Outputs) ทำให้ลดความซ้ำซ้อนของการรายงานข้อมูล ลดภาระการจัดทำเอกสารของครู และเพิ่มความถูกต้องของข้อมูล ทั้งยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน

R : Result-Oriented (การมุ่งสู่ผลลัพธ์และความสำเร็จ)

มุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงกับผู้ปฏิบัติงานและผู้เรียน โดยกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจน เช่น การลดปริมาณเอกสาร การลดระยะเวลาในการจัดทำรายงาน การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการข้อมูล และการเพิ่มเวลาในการจัดการเรียนการสอนของครู ส่งผลให้เกิดคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง กลยุทธ์สำคัญที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

1. การนำเทคโนโลยีดิจิทัลและ AI มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง ช่วยลดขั้นตอนการทำงาน ลดการจัดทำเอกสารซ้ำซ้อน และเพิ่มความรวดเร็วในการจัดการข้อมูล
2. การสร้างฐานข้อมูลกลางของสถานศึกษา (School Data Center) ทำให้ทุกฝ่ายสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้ ลดการจัดเก็บข้อมูลหลายชุด และสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างสะดวก
3. การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายร่วมกันวางแผน ดำเนินงาน ติดตาม และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
4. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและ AI สามารถประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. การดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA มีการวางแผน ดำเนินงาน ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ระบบมีความยั่งยืนและสามารถขยายผลได้

จากการดำเนินงานตาม TJR Model ทำให้โรงเรียนบ้านธรรมเจริญสามารถลดภาระงานที่ไม่จำเป็นของครู ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และสร้างวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัลที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน จนเกิดเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ที่สามารถเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่นได้

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

จากการดำเนินงานตามนวัตกรรม “TJR Model” โรงเรียนบ้านธรรมเจริญสามารถลดภาระงานครูและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

ตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานก่อนและหลังการใช้นวัตกรรม TJR Model

รายการ	ก่อนดำเนินการ	หลังดำเนินการ	ผลการเปลี่ยนแปลง
การใช้เอกสารกระดาษในการรายงานข้อมูล	100%	15%	ลดลงร้อยละ 85
การจัดเก็บข้อมูลในระบบดิจิทัล	35%	100%	เพิ่มขึ้นร้อยละ 65
ครูที่สามารถใช้ระบบดิจิทัลและ AI ในการปฏิบัติงาน	40%	100%	เพิ่มขึ้นร้อยละ 60
ระยะเวลาในการจัดทำรายงานประจำเดือน	4-5 ชั่วโมง	1 ชั่วโมง	ลดลงร้อยละ 75
การรายงานข้อมูลซ้ำซ้อน	หลายระบบ	ระบบเดียว	ลดลงร้อยละ 80
ความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูล	80%	98%	เพิ่มขึ้นร้อยละ 18

นอกจากนี้ ครูทุกคน จำนวน 100% สามารถใช้งานระบบฐานข้อมูลกลางของโรงเรียนและเครื่องมือดิจิทัลที่โรงเรียนกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การบริหารจัดการข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน

เชิงคุณภาพ

1. ครูมีภาระงานด้านเอกสารและการรายงานข้อมูลลดลงอย่างชัดเจน ส่งผลให้มีเวลาในการเตรียมการสอน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพิ่มมากขึ้น
2. โรงเรียนมีระบบฐานข้อมูลกลางที่เป็นเอกภาพ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลทุกฝ่ายงาน ทำให้การสืบค้นข้อมูล การติดตามผล และการจัดทำรายงานมีความสะดวก รวดเร็ว และถูกต้อง
3. ครูและบุคลากรมีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและ AI สูงขึ้น สามารถประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศในการวางแผน บริหารจัดการ และตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วบนพื้นฐานของข้อมูลที่ต้องการและเป็นปัจจุบัน
5. เกิดวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัล (Digital Culture) ภายในสถานศึกษา บุคลากรมีการทำงานร่วมกันผ่านระบบออนไลน์ ลดความซ้ำซ้อนของงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
6. ผู้เรียนได้รับประโยชน์ทางอ้อมจากการที่ครูมีเวลาในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น ส่งผลให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
7. โรงเรียนสามารถพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการด้วยนวัตกรรม “TJR Model” จนเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการลดภาระงานครูด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และสามารถขยายผลสู่สถานศึกษาอื่นได้

การเผยแพร่

โรงเรียนบ้านธรรมเจริญได้เผยแพร่ผลการดำเนินงานและนวัตกรรม TJR Model ผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

1. เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียน